

SKAUT SŁOWIAŃSKI

Nr 2 SCOUT SLAVE 1927
L'ORGANE DE L'ASSOCIATION DES
SCOUTS ET GIRL GUIDES SLAVES
REDACTEUR
STANISŁAW SEDLACZEK

KSOROČKO
WARSZAWA

WARSZAWA
LA FÊTE DE ST. NOËL 1927

OLGIERD GRZYMAŁOWSKI.

Secrétaire du Bureau de l'Assoc. Des Scouts Slaves.

LA COLLABORATION DES ORGANISATIONS DES SCOUTS ET DES GIRL-GUIDES SLAVES.

OLGIERD GRZYMAŁOWSKI

Le bureau des scouts et des girl-guides slaves fondé en 1922 à Prague a pour but:

1) raffermir les sentiments de la fraternité parmi tous les scouts slaves et consolide leurs relations mutuelles, fondées sur la confiance - réciproque

2) faciliter les relations personnelles entre les membres des organisations scouts.

Pour atteindre ce but out doit procéder par les moyens qui suivent: conférences, camps constants et excursions, expéditions, échange réciproque des lettres et cartes et enfin des informations touchant les travaux de chaque organisation en particulier.

Les conférences des représentants des organisations fraternelles, qui ont eu lieu à Copenhague et Kandersteg non seulement saluaient à l'unanime la fondation du bureau des scouts slaves, mais démontraient de la manière absolue la nécessité de la collaboration constante et stable, du partage mutuel des résultats obtenus par le travail dans les organisations et enfin de l'aide mutuel en fait d'instruction de scoutmestre et girl-guides. Toutefois nous devons avouer sincèrement, que jusqu'à présent, nous avons réussi à réaliser à peine une partie de nos plans, et la tâche est encore loin d'être finie, c'est donc un appel chaleureux que nous adressons à tous nos frères scouts et girl-guides en leur priant de nous venir en aide. Les moyens les plus efficaces pour y contribuer sont:

1. Communiquer au Bureau de Scouts et girl-guides slaves (Varsovie, Aleja Ujazdowska 37—12) les adresses des personnes, ayant envie de lier la correspondance, n'oubliant pas de marquer en même temps dans quelle langue elle doit être conduite. Ces adresses ne manqueront pas d'être publiées dans le Scout slave.

2. Propager le journal „Scout Slave”. Dans l'organisation polonaise il est de rigueur que chaque abonné de l'organe officiel de l'Association de scouts polonais „Harcistrz” reçoit aussi „Scout Slave” et comme chaque Scoutmestre a le devoir d'abonner „Harcistrz”, par conséquent Scout slave est très répandu parmi nos scoutmestres.

N'est il pas indiqué, que les autres organisations agissent de la même manière?

On ne trouveriez Vous possible d'expédier „Scout Slave” parmi tous Vos troupes et scoutmestres?

3. S'intéresser d'une manière plus vive de Scout slave, comme d'un journal appartenant à nous tous. Notre envoi de quelques dizaines d'exemplaires du 1-er numéro de Scout slave adressé à chaque organisation a eu comme suite un résonnement très faible — quelques courtes mentions dans les journaux officiels de l'organisation et rien de plus. Nous espérons que le 2-d numéro provoquera un intérêt plus vif, ainsi qu'une correspondance plus animée, comprenant l'envoi des matériaux de renseignement et des articles pour insérer.

4. Envoyer les informations, concernant le développement du mouvement scout dans chaque pays.

5. L'échange réciproque des journaux et publications non seulement scouts, mais aussi appartenant à d'autres domaines particulièrement intéressants.

Nos efforts doivent avoir pour but la connaissance et le rapprochement mutuel non seulement parmi les chefs de l'organisation, mais aussi parmi les nombreuses rangées des travailleurs de scout et de la jeunesse.

Rien ne contribue d'une manière plus efficace à ce rapprochement que les excursions.

Pensons y dès lors et commençons à faire des préparatifs nécessaires pour l'échange des excursions et la possibilité d'y prendre part à nos membres.

Pologne espère que le 2 Jamboree national des girl-guides, qui aura lieu dans la première quinzaine du mois de juillet et 1 er Jamboree des chefs des troupes fixé pour les jours de 1 — 6 juillet l'an 1928 auront le plaisir de recevoir les frères slaves de toutes les organisations.

Le scouting polonais va célébrer à l'année 1928 le cinq centième anniversaire de la mort de Zawissa Noir (Czarny) de Garbow. C'était un chevalier célèbre et homme d'état remarquable, dont le nom été glorifié dans le monde entier. Les frères cheques le connaissent, à cause de son action commune avec eux au concile de Constanza, de même il est connu par les frères Serbes, car c'est à Białogrod qu'il a péri des mains des Turques et en suite enseveli dans la terre serbe.

Par rapport à cette année commémorative tâchons de contribuer par tous nos efforts à l'approfondissement de la fraternité slave.

E. PIASECKI.

Med. Dr., Prof. Poznań University Poland.

DRUKARNIA
 Ministerstwa Spraw Wojskowych
 Warszawa 8, ul. Przędzaln 100.

THE SCOUT PHYSIQUE.

The well known modesty of the Founder of our Movement, induced him to say, at our Conference in Paris, that Scouting is merely „a boys game”. I feel to express an opinion prevailing with all education workers of to-day, if I but partly agree with him this time. Scouting is, a boys game, but it is besides a new educational method, and a great one too. The aim of our International Conferences is before all, to improve the details respecting the practical carrying out of the ingenious principles of this method. Allow me in the following few lines, to dwell exclusively upon the physical aide of the problem.

As I pointed out on another occasion in a paper read before the International Congress on Physical Education Paris 1913, the short experience of two years work enabled us already then, to see clearly the great importance of Scouting as a means of Physical education: Scouting Exercises, combined with schools trips, made them a once attractive and therefore more frequent even in towns whose environs do not afford much natural, or historical interest. Consisting as they do, mostly in camping, these exercises made our trips cheaper, more extensive, and much more hardening for the youth. Our outdoor games, whose beneficial influence suffered already by over-competition with all its harmful consequences, received a desirable rival in scouting games, which at once removed the in scene, from the neighbourhood of crowded tribunes, into hills and forests. Our too artificial athletics became, in the hands of scouting workers, more practical, and less strenuous. Moreover, Scouting being a great attraction for boys, the Scout Law proved much more effective than all school regulations, or lessons, in inducting the youth to healthy lifedaily gymnastics, cold baths, sleeping with open windows, avoiding smoke and drink, etc. Lastly, our holiday colonies improved greatly by changing for all healthy and elder boys into tent camps.

The experience of fourteen years, which followed, did but corroborate our conclusions just sketched. On the other hand, this experience showed us that all the beneficial results earned by scouting methods, could be much improved by adopting some new measures, which I shall venture to discuss shortly.

Among many advantages which distinguish School troops, I will mention the school doctor. Although but a small proportion of those important officials belong as yet, in Poland, to the Scout Movement, our School Troops feel every where the influence of their health lectures, of their advices given to

individual pupils according to the results of medical examinations. In cases where the school doctor is, at the same time, a scouting worker, or at least a warm friend of the Movement, all those advantages grow considerably, and enable us to look forward to an ideal not very far away for many more favourably situated troops.

Let us observe this ideal for a while. A Troop or Division Doctor (picked out, if possible, among old Scouts), examines periodically all boys and girls physique. Many a failure in Troop and patrol managing as well as in the individual scouting career of single boys and girls is due to the fact that a Scoutmaster is unable, as a rule, to tell, after his personal impression, if this or that boy will not handicap others, and do harm to himself, when placed among much healthier and stronger comrades. The chief attention of the Doctor, is directed, of course, towards the weak troops or patrols. He will constantly advise the leaders as to the physical side of methods employed, as to the amount of bodily work and rest, as to the care to be taken for the sake of individual boys and girls. His greatest triumph will be to promote, as frequently as possible, boys from weak groups to the stronger ones, when hardened sufficiently by adequately gradated work and play. We must remember that pioneer work in this line was done very soon in England, by founding separate Troops even for crippled boys, with varied programme, of their own. We need scarcely add that the Doctor will also supervise the transient ailments of even stronger boys, deciding when and for how long they are to be excluded from some exercises, that they will deliver hygiene yarns, treat poor scouts, and so on.

Any medical man who knows Scouting and appreciates it, should certainly consider such work as part of his duties of a good citizen and join it willingly. But how are we to get an adequate part of medical profession acquainted with scouting? I do not attempt to solve the difficult problem as a whole. All I want to say, regards merely an experiment made, for this purpose, by one of our Universities. The Medical Faculty of the Poznań University has, since its foundation (1919) a chair of school hygiene and physical education, with an institute comprising all arrangements for both theoretical and practical studies of this subject. This enables us, not only to train future teachers of physical culture on really scientific lines, but to afford our medical students the opportunity to become competent

school doctors, as well as medical counsellors of athletic clubs, and Scout Troops, for, needless to say, scouting forms an obligatory part of the programme. The institution is too young to allow of a thorough judgement, but we hope that it will form one of so much needed connecting links between medicine and education.

Now, the same institute helps us too to raise the standard of Scoutmasters training at least for secondary school troops. The teacher who goes through our one year, or three years course is at the same time, enabled to pass the assistant scoutmasters examination. Two other Universities followed our example, taking up scouting in their one year courses for masters of physical culture. Not all the candidates who leave such courses, it is true, really become scoutmasters; but many of them will help our troops to a better organisation of physical training.

Scientific physical exercises should be accessible for every future citizen, and so, much more, for every scout. It is well known to any of us that Scandinavian countries lead the world in this respect. But if our Northern brothers organise Swedish drill for their out of school Troops, we are bound to follow their example even for school Troops because most countries outside Scandinavia, have as yet, an inadequate amount of those exercises in their school programme. In Poland, the very beginning of Scout organisation (1910) was due in to great part to the generous assistance of the powerful Gymnastic Union ("Sokół"). I should like to add that this experience seems to be instructive for all countries with old and well-organised Gymnastic Unions. Scout Troops derive, from this close touch, raising of their physical standard, whereas Gymnastic Societies get more members from the ranks of old scouts, which in turn, widens their scope, especially as regards moral training.

Constant intercourse between scout workers, medical men, and physical educators, will prove not less beneficial for the results of our Scoutmasters training courses. Apart of the physical training proper, scout practices, and games afford plenty of physical exertion, which should do much good, but can, when in the hands of an incompetent scoutmaster, sometimes cause serious harm. We saw the dark side of it especially in war and afterwar years, when it became so difficult to get mature and properly trained men to lead our troops. We must, then not only take due care to raise the level of our ordinary training courses, but too, for completing the knowledge of many young scoutmasters. A troop Leader should know the right amount of muscular work, rest, high and low temperature, quantity and choice of nourish-

ment suited for his boys. It means a good deal of physiology and hygiene. The lack of science can be, it is true, partly compensated by personal experience; but we cannot allow this experience to be got at the cost of our childrens health.

It is understood that there cannot be any question about physical, or moral health of the youth, as long as we allow them to indulge in such poison as alcohol and tobacco. Whatever can be said for, or against the so-called moderate use of the named substances by fullgrown persons, we must consider as a perfectly established scientific axiom that it greatly impairs young people in their physical, moral, and intellectual development. The great Founder of our Movement says about this in the scouts Bible "Scouting for Boys". "A scout does not smoke. Any boy can smoke, it is not such a wonderful thing to do. But a scout will not do it, because he is not such a fool". And again: "It would be simply impossible for a man who drinks to be a scout". These words are the authentic interpretation of the 10-th Scout Law: "The Scout is clean in thought, word and deed".

The words of the Chief are so conclusive that it is a mere matter of form, if they did not pass into the Law itself. The Polish and afterwards other Slavonic Movement did therefore but enact the same principle more strongly, when placing it in their 10-th Law, and exacting abstinence also from young Scoutmaster, and rovers. We stated, five years ago, in Paris, that this feature of our Scouting proved good, not only for the Movement itself, but also for the community, helping it to appreciate the importance of the struggle against alcoholism. Allow me to remark now what was impossible in the hurried discussion then - that we were misunderstood, inasmuch we did by no means propose the same measure for all other countries. It does no good to lay down hard and fast rules, for the Whole globe, neither in this, nor in any other case of great national movements. All we wanted to lay stress upon this, that the Scout Movements duty, as well with us as elsewhere, is to help more strongly than hitherto the antialcohol and anti-tobacco campaign, which slackened down, in war times, in many countries. Good yarns, lantern slides, exhibitions, etc., will be obtained easily, if we keep touch with the temperance Movement: Our watch-word should be to educate our scout so, that he will not light a cigarette, nor empty a glass, as soon as he is eighteen.

To sum up, we should, when and where possible:

- 1) try to get Troop or Divisions Doctors,
- 2) get in touch with hygienic, gymnastic, and

temperance institutions, or societies, which will give us instructors, and lecturers,

3) raise the standart of our scoutmasters by securing the aid of medical men, physical educators, etc., for their training courses, as well as by devising completing courses for young acting Troop leaders.

Well understood, all these conclusions are not calculated to slow down the progress of the Movement. Many troops did thrive, and many

others ill thrive very well without a Troop doctor, a trained drill master, or a temperance lecturer. So we do not warn against starting, or leading Troops when those useful men are not at hand. But I think it advisable to draw the attention of scout workers to improvements which are easily attainable in many places, and will certainly help them to accomplish, and more fully, the programme laid down by Sir Robert Baden-Powell.

НОВИ ЗАДАТЦИ СЛОВЕНСКОГ СКАУТИЗМА.

Скаутизам, да није у Енглеској био основан, морао би бити основан и у свакој другој земли, па и у словенским земљама, јер је за негово оснивање било потребе и било је услова за негово развике. Да није био основан пре рата, после рата би морао бити основан.

Највеча вредност скаутизма састоји се у неговој способности да се прилагоди сваком времену и свима специјалним приликама, јер у себи садржи сновне, трајне и опште елементе.

Ти основни елементи на којима почива скаутизам јесу игра, ручни рад и природа.

Игра је својствена не само детету, веч човеку уопште, ручни рад је битни елемент не само физичког развика већ исто тако и духоног као што је и услов за опстанак и напрелак човечјег друштва, и најзад природа је и морални васпитач (посматране и познавање природних појава) и елемент здравља (бавлене у природи).

Питане будућности скаутизма и то словенског скаутизма је негово аклитиматизоване средине у којој се развија.

Скаутизам уопше има неке чисто словенске елементе: братство, витештво, задругарство (солидаризам), патриархалност, љубав према земљи и људима и искрено пацифистично расположење.

Поједини људи а много више идеје и заједничке установе, зближују народе. И скаутста

организација са неним представницима имају да изврше тај леп задатак зближена словенских народа, у толико пре, у колико је дошло време и потреба словенског зближена, које у скорој будућности има да одигра своју волечу улогу у свету.

Најзад у нашим словенским земљама, које су аграрне земље, земље са претежно сеоским становништвом, скаутизам треба да се напоредно развија на селу као и по градовима, и да прими на себе велику улогу васпитача омладине у оном смислу, и у оном обиму, у колико је то нарочито сеоској младежи потребно.

Место „индијанизма“ ми имамо нашу словенску митологију, са свима чарима наших шума и поља које у скаутизам, нарочито скаутизам на селу, треба да оживи и освежи и тиме ојача наш општи словенски дух.

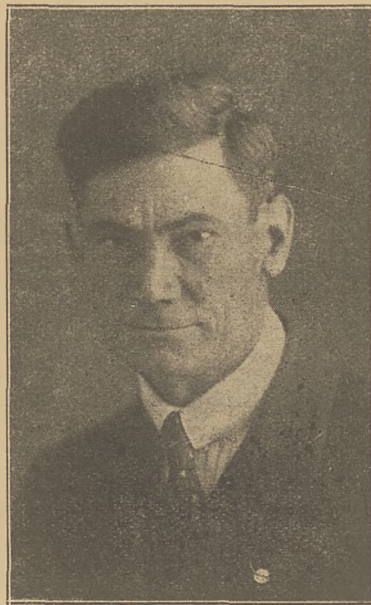
Словенски скаутизам мора да обрати нарочиту пажњу и да стави себи у задатак борбу противу алкохолизма, и на борбу противу милитаризма и рата.

Са тим одликама надамо се да ћемо имати наш словенски скаутизам, способан да изврши један важан задатак општег моралног и културног препорука, а и словенског зближена.

Буди спреман!

Д-р. М. Ђ. Попович.

Београд. Југославија.

DR. MILOS G. POPOVIĆ — BEOGRAD.

Изъ исторіи русскаго скаутинга.

COL. O. PANTYUKOFF.

Русскіе скауты ведутъ свое начало съ весны 1910 г. когда Олегъ Ивановичъ Пантюховъ основалъ въ Павловскѣ, а затѣмъ въ Царскомъ Селѣ первые отряды Русскихъ Скаутовъ — Юныхъ Развѣдчиковъ. Имъ же составлена и издана тогда была первая русская книжка „Памятки Юнаго Развѣдчика“ (Уставъ Царскосельской дружины юныхъ развѣдчиковъ — Русскихъ Скаутовъ).

Переводъ книги Сэра Бадень Поуеля „Scouting for Boys“ былъ сдѣланъ по мысли Императора Николая II, получившаго эту книгу изъ Лондона отъ одного изъ приближенныхъ къ нему лицъ. По распоряженію государя первое изданіе книги было сдѣлано Главнымъ Штабомъ.

Эта книга широко распространилась по всей Россіи, выдержавъ въ короткій срокъ нѣсколько изданій (Березовскаго).

Ни въ одной изъ странъ не было столько мытарствъ и трудностей въ скаутской работѣ.

Большой помѣлкой Русскимъ Скаутамъ была другая юная организація — „потѣшныхъ“, не имѣвшая никакого отношенія къ скаутамъ и быстро сошедшая со сцены.

Нѣкоторые считали скаутовъ слишкомъ лѣвой, другіе слишкомъ правой организаціей. И тѣ, и другіе были не правы.

Русскіе скауты давали и даютъ возможность быть скаутами, рыцарями родной Россіи русскимъ мальчикамъ всѣхъ направленій, всѣхъ вѣроисповѣданій.

Само по себѣ слово „національная организація“ — говорить за себя.

Вслѣдъ за Царскосельскими и Петербургскими (О. И. Пантюховъ, В. Г. Янчевскій) и Московскими Скаутами (Ш. Р. Захарченко и В. В. фонъ Меккъ) стали появляться отряды скаутовъ по всей Россіи.

Слѣдуетъ отмѣнить, что русскіе скауты, конечно отнюдь не препятствовали образованію организацій скаутовъ другихъ національностей.

Конечно и теперь русскіе скауты въ изгнаніи должны пользоваться правомъ существованія во

всѣхъ государствахъ. Этого требуютъ и наши рыцарскіе правила братства и простой справедливости.

Въ сентябрѣ 1914 года, вскорѣ послѣ объявленія войны, О. И. Пантюхову, побывавшему передъ этимъ въ Англіи, Голландіи и другихъ странахъ для изученія скаутскаго дѣла, удалось учредить и провести черезъ всѣ инстанции уставъ, Всероссийское Общество Содѣйствія Юнымъ Развѣдчикамъ — Русскимъ скаутамъ.

На первомъ засѣданіи Общества, по предложенію О. И. Пантюхова, выбранъ былъ предсѣдателемъ общества: адмиралъ И. Θ. Бостремъ, въ надежные руки котораго онъ успѣлъ передать свое дѣтище передъ отъѣздомъ на фронтъ.

Въ качествѣ инструктора былъ приглашенъ Р. Фернбергъ.

Количество скаутскихъ организацій въ это время въ Россіи было около ста двадцати, а количество скаутовъ равнялось нѣсколькимъ тысячамъ.

Правила Русскихъ Скаутовъ въ общемъ схожи съ общепризнанными скаутскими правилами — законами.

Форма схожая съ англійской, на лѣвомъ плечѣ лента національныхъ цвѣтовъ, а значекъ — лилія съ изображеніемъ святого Георгія въ центрѣ.

Высшей наградой раньше была — знакъ Волка, но въ этомъ году принята болѣе русская Эмблема — Бѣлый Медвѣдь.

Разруха, постигшая Россію, вначалѣ не повліяла на уменьшеніе скаутскихъ отрядовъ. Работа шла полнымъ ходомъ. Съ большимъ трудомъ и упорствомъ большевики стали уничтожать и преслѣдовать русскихъ скаутовъ. Много ихъ томилось въ тюрьмѣ и много было убито большевиками.

На югѣ Россіи и въ Сибири состоялось въ 1917 году 2 съѣзда, избравшіе О. И. Пантюхова старшимъ Русскимъ скаутомъ и Вождемъ Русскихъ скаутовъ. При этомъ въ Сибири помощникомъ Вождя Русскихъ скаутовъ былъ избранъ К. А. Перцовъ.

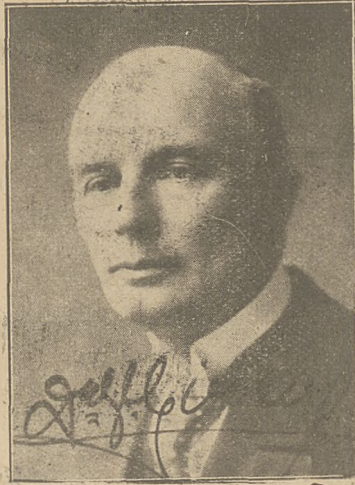
Затѣмъ, (послѣ героическихъ усилій спасти Россію) эвакуація — безпримѣрная въ исторіи по величинѣ и бѣдствіямъ, сопряженнымъ съ нею.

Тѣмъ-же О. И. Пантюховымъ основанъ былъ за границей, въ Константинополѣ (островъ Принкипо) первый отрядъ Русскихъ скаутовъ, развернувшийся потомъ въ цѣлую организацію, насчитывавшую въ своихъ рядахъ 1000 скаутовъ — кадръ будущихъ скаутскихъ отрядовъ въ Россіи.

Скауты всѣхъ странъ, а въ особенности славянскихъ странъ, навѣрное близко къ сердцу принимаютъ мытарства русскихъ людей за-границей и напряженныя усилія мальчиковъ-скаутовъ ни при какихъ обстоятельствахъ не теряютъ присутствія духа, исполняютъ свой скаутскій долгъ.

Rád použijem túto príležitosť, aby som zdôraznil význam skautingu pre výchovu a zdatnosť ľudových pokolení slovanských národov. Vytrvalosť, družnosť, kázen — ciele skautskej výchovy, ktoré nám Slovanom najviac sú potrebné. Práve by som si, aby skauti československa v týchto vlastnostiach boli v prvých radách skautu Slováckych.

Dr. V. Girsa

DR. V. GIRSA
Ministre Plenipotentiaire de la République
Tchécoslovaque.

Rád použijem túto príležitosť, aby som zdôraznil význam skautingu pro výchovu a zdatnosť ľudových pokolení slovanských národov. Vytrvalosť, družnosť, kázen — ciele skautskej výchovy, ktoré nám Slovanom najviac sú potrebné. Práve by som si, aby skauti československa v týchto vlastnostiach boli v prvých radách skautu Slováckych.

DR. V. GIRSA
poseł Czechosłowacji w Polsce.

BRONISLAVA HERBENOVA.

CO OCEKAVAME OD CESKOSLOVENSKEHO DIVCIHO SKAUTINGU.

Od onoho dne, kedy pred päť rokov by som bola povolána z čista jasna našimi junačkami za predsedkyňu Dívčích odborů při Svazu skautů RCS, cítim hlbokou seriosnosť i odůvodnenosť myšlenky skautskej a celého tohoto hnutia svetového. Civilisace a kultura denervujú lidstvo, proto hledá oproštení a približuje sa zase prírode.

Z počátku kladla jsem si někdy otázku, ujme-li se tento anglosaský rouba na naši slovanské lípe a ponese-li ovoce prospěšně národu. Čím déle s našimi bratry skauty pracuji, tím více se přeshvědčuji, jak zbytečné byly a jsou jakékoli obavy před „cizáctvím skautingu“. Naš skauting vyvine se jistě ve slovanský skauting, neboť odlišná, silná duše slovanská dodá mu svůj vlastní ráz, asi právě tak jako spracovali jsme si původní turnerství na velkolepou myšlenku sokolskou. Ostatně i sir Baden-Powell vyslovil na světové konferenci dívčieho skautingu v Cambridge r. 1922 tato jasná slova: „Nechťjme ze skautingu dělat jednotné hnutí. Skauting si musí všude zachovat svůj národní ráz“.

A je jisto, že tento národní ráz u národu inteligentních prodere se sám na povrch. Při našich jubilejních slavnostech v létě 1922 vyslovovali se četní hosté naši z ciziny pochvalně o svérázu našeho skautingu, a s tímž přesvědčením vrátily se i naše skautské zástupkyně z konferencie cambridgeské a za světového kongresu pařížského. Bystrá svá pozorování naše skautky vložily podrobně v naši Příručce dívčieho skautingu. Každý národ snad dodá všeobecnému systému skautingu svého ducha — tot přirozeno.

My československé ženy chápeme se rády každého prostředku, jenž by posiloval nás dorost

národní a činil jej tělesně i duševně oddolným. Jací budou příští republikáni, taková bude i československá republika, její osud leží v rukou příštích pokolení. Naš věhlasný prezident republiky Dr. T. G. Masaryk řekl nám při skautském holdu, že skautská výchova je dobrá výchova republikánská. Chlapecký i dívčí skauting český zapsal si tato slova zlatým písmem v srdce i mysl.

Veškerá snaha naše v dívčích oddílech nese se za cílem vychováti z československých junaček zdravé, tělesně i duševně silné ženy, pracovnice a budúci vychovatelky a matky národu. Dnes, kedy žena u nás postavena je mužii na roven ve většine odvětví veřejného života, je jí zejména třeba větší síly fyzické i mravní. A tu je skauting skutečně mostem preklenujícím včerejšek s dneškem.

Naše bývalá dobrá skautka bude — doufáme — v životě svědomitou a neomrzeloú pracovníci, vřídnoú, obětavou pomocnici všech trpících, a dobrou, oddanou kolegyni, ženou veřejně činnou čistýma rukama a neúplatným rozumem a citem. Neboť od dětství učila se ctíti a povznášeti všední práci (v táboře i klubovně), někdy tak únavnou a zdánlivě naplano do hluchoty vyznívajici; učila se být vždy připravena pomáhat trpícímu bližnímu, at první pomoci, nebo ošetřováním kojenců a nemocných, nebo spolupraci v útulcích dětí opuštěných; učila se presným plněním skautského zákona býti přísným soudcem vlastních skutků, je sama svým vůdcem a nálezá tak smysl života.

Doufáme, že československá skautka zvláště po boku bratra skauta povznese svými od dětství vžitými zásadami i úroveň rodinného života; víme již dnes, že kde je v rodině jedna skautka nebo

dokonce i jeden skaut, přestává matka býti služkou rodiny a najatá služka cítí se svobodnějším tvorem. Ejhle, obojí dotýká se sociálního problému!

Nemluvím o tom, jak my, československé junačky, svůj vlastní, český skauting provádíme. Vždyť zá-

kladna nás všech je skauting americko-anglický. Naznačuji prostě ideálními výslednicemi, co od dívčího skautingu žádáme, kam bychom rády dospěly. Na kolik se nám to podařilo, povíme si až o desítiletém jubileu „Slovanského skautského svazu“.

JAN NOVÁK (Praha).

CO CHCEME OD SKAUTINGU.

Vůdčí idea skautingu československého.

Užasná průbojnost skautského hnutí nutí přemýšletí kde koho a ukazuje závažnou ovpravidovost a skutečnou ovprávněnost této myšlenky.

Je málo idejí, které by našly tak živelného rozšíření, jako právě skauting. On uchvacuje mládež i dospělé a svádí dohromady společnost milionovou hochů, děvčat, mužů, žen.

Co ve skautingu hledáme, co po něm žádáme? Nutno je, abychom jasně měli na vědomí účel a cíl tohoto hnutí a byli si jisti, kam nás vede.

Jest jeho podstatou militarismus? Nikdy! R. Baden-Powell řekl to jasně: „Účelem hnutí je výchova dobrého občana a pro tuto příčinu bylo rozhodnuto, že vojenský výcvík je pro mládež naprosto zbytečný“.

Je snad jeho cílem imperialismus? Opět chybná domněnka! Má-li být základem světového bratrství a věčného míru, jak by mohl pěstovati imperialismus, který proklamuje moc nad právem, kde silný ovládá slabšího, kde národy „panů“ činí si podnožím národy „sluhů“? Skauting je pouze pro ty, kdo chtějí a dovedou býti „rovni mezi rovnými“.

Je skauting výrazem určité politické strany? Rovněž nikoli! Kde snad v poblouznění se tak stalo, tam je skauting služkou sobeckých zájmů jednotlivců a základní jeho rys-bratrství-je setřen úplně.

Což třída společenská, náboženství, rasa? Nic z těchto nesmí skauting dělit. Mám-li bratru skautu podat v přátelství ruku, nesmím se nejprve ptát po jeho třídní příslušnosti náboženském vyznání, rasovém původu. Hledám jen člověka, ryziho, čistého, prostého člověka s duší jako je má, s toužou láskou k člověčenstvu a vesmíru, s toužou ochotou pomoci kde komu, s toužou sebeobětovností — a je-li takový, pak je skaut a můj bratr.

Je snad skauting internacionální? Je a není! Internacionální je v tom smyslu, že je pro každého dobrého člověka, že jeho rámec ideový je tak široký, aby tam každý našel dostatek místa. Ale není internacionální tak, aby zavrhoval národnost, potlačoval národní citění. On naopak tyto

přirozené projevy lidského pudu vyzdvihuje a ve slibu zavazuje každého člena svého k účinně lásce k vlasti.

A není rozporu mezi tímto skautským internacionalismem a nacionalizmem? Není! Jak mám rád svou vlast a svůj národ, tak mohu dobře snášeti se se sousedem i jině národnosti, jsme-li oba ovládáni myšlenkou vzájemného bratrství. Jen ten, kdo úmyslně těží z rozeštvávání národů, ras a tříd, jen ten vystavuje tuto protivu a kroučí hlavou nad tím, jak mohou se snášeti, ba rádi míti oni, kdož jsou soupeři na poli hospodářském, jazykovém, diplomatickém a pod. Skauting pracuje sub specie aeternitatis a přirozeně není dnes u konce svého snažení. Snad ještě několik generací půjde cestou, jím vykynutou, ale hlavní a podstatné je, že svou cestu našel, že po ní jde a má pevnou, nezlomou vůli po ní i k cíli dojíti. Pracuje pro budoucí, aby ne-li už my, tož aspoň oni došli „království božího na zemi“.

Tolik o skautingu po vnější stránce.

Vnitřně je nám skauting osvobozením a obnovením mládí. Je to výchovné společenství, které však nesmí být srovnáváno s nějakým metodicko-didaktickým výchovným systémem. Je to sytása různých proudů a směrů, je to symbol jistého celku, projevujícího se skutečností, skutky, skutky a prací. Je to spíše dílo umělecké, ne však složene z navzajem poutajících se poznatků, ale ze současně působících faktorů, které tvoří tento duchový organismus, nový ten typ duševního společenství života vyvozeného z jediného citu — bratrství.

Je to nová vlastní kultura mládí. Mladež doma, ve škole zřídka přichází ke svým právům, to je k rozvoji své nejvlastnější bytosti. Náš veřejný život, naše společenské složení až dosud nemělo pro mládí místa, bylo jak Dr. Wyneken pěkně označuje „jugendlos“.

Z tohoto pocitu vyrostl svépomocný čin mládeže. Svěpomoc ta zprvu dobyla si volnosti pohybu a pobytu (vycházky a tábory), které jí dovolovaly vyžítí se nezávisle na domově a škole po své vůli.

Povlovně však snažení mládeže dostalo určitý směr, její život určité formy, její myšlení určitý obsah.

Tak obrátilo se hnutí skautské v jistý druh hnutí národního, ve svaz mládeže, která touží organizovati více nebo méně celý život mladých lidí vedle domova a školy.

Celý život — není to miněno vnějškové, ale převážně vnitřně. Tento svazek snaží se dáti mládeži i směr vkusu, který by ovládal její život, stvořil ii styl nového života.

Skauting znamená útěk mládí z kultury dneška, která je mrzačí, do přírody a do minulosti, čehož výrazem je romantický rys tohoto hnutí.

Skauting zrodil se z bídy mladistvého žití. Je reakcí života proti falešným vlivům společnosti na duši i tělo. On chce býti služebníkem života, ne jeho zhoubcem, a duševní hodnoty jsou mu významným obohacením a zkrášlením života.

Tolik s hlediska mládeže. S hlediska dospělých staví se skauting do služeb ducha, chce produševnit život v novém smyslu, učiniti jej schopným, aby plně působil na charakter jednotlivce. Dospělí vidive skautingu školu, školu však takovou, která je v odporu proti diletanským, pravou podstatu a bytost školy nechápajícím reformám. Z přemýšlení

jednotlivců vyšlo skautské hnutí, z vůle a touhy po nových svazcích forem a zákonů. Je to dílo sociální.

A toto od něho chceme!

Aby jako svobodný útvar sociální, vychovával svobodně lidi. Aby jako souhrn duchovních hodnot produševňoval všechn život mládeže.

V této lidské svobodě a v tomto zduchovníení všeho života chceme dát vyrůst své mládeži po její vůli.

Není tu však jakás neshoda vůle mládeže a snahy dospělých? Abych upokojil pochybovače, povím malou příhodu z života učedníků Kon-fu-tseových.

Kung ptal se Dsi-Lu, co nejvíce miluje. „Svůj dlouhý meč“, byla odpověď. Kung odvětil, že kdyby ke své schopnosti přičinil ještě výsledky studia, velmi by se zdokonalil. „K čemu mi může býti učení?“ ptal se Dsi-Lu; „hled tam ten bambus, je přímý, nikdy se neohnul. Uříznu-li jej, mohu jím protknouti kuži nosorožce“. — „Ano, kdyby však byl opatřen ocelovým krytem, zda by nevníkl hl ubějí?“ Na to uklonil se Dsi-Lu a prosil, aby byl přijat za žáka.

Násada a hrod-vůle mládeže a moudrost dospělých.

ADAM KLECZKOWSKI.

Prof. Poznaň University, Poland.

ETYMOLOGJA SŁOWA HARCERZ.

Formy. Najdawniejszą formą jest może harcerz u Erzepkiego (Głosy polskie wpisane do łac.-niem. słownika drukowanego w r. 1490): vel-lites, harcerze vel strączency, a potem acies szhyk, harc, u tego samego (Słownik łac.-polski Bartłomieja w Bydgoszczy). Wprawdzie Gloger w Encyklopedji staropolskiej s. v. harce pisze o tem, jak 1410 pod Koronowem przed zaczęciem bitwy Konrad Niemczyc, Ślązak, wyjechał na harc z szyków krzyżackich, ale nie podaje źródła i tekstu. Taksamo wspomina Jana Tarnowskiego pod Orszą, Stanisława Stednickiego pod Gdańskiem za Stefana Batorego, Kaspra Lipskiego pod Cecora... Wedle niego wśród dworzan wojskowych znajdujemy u królów polskich oddzielny zastęp rycerzy konnych, zwanych harcerzami; na dworze Batorego wymienia 2, na dworze Zygmunta III 35 w r. 1590.

Linde podaje formy od połowy 16 w. przez 17 i 18 w., ale nie chronologicznie i nie można z nich śledzić zmiany znaczenia: harc = początek bitwy

i pierwszy skok żołnierzy i kosztowanie się z kim, u tanka, szarmucowanie, ugon, uganianie się przed potyczką walną Włodek 1780, Strykowski, Birkowski Syn koronny 1613, Teatr, Paszkowski Chorągiew Sauromacka 1621, Górnicki Dworz., Monitor 1764—84, Bazylik Historia 1567, Bartodziński Lukasz 1691; harc Taszkowski Dzieje, Górnicki Dworz., Hippika; harc = junak Troc; harcstwo = Hartschierdienst Wargocki Walery Maximus 1609; harcerz, hercerz = halabartnik Cnapius Thes. 1641 = der Hartschier, Leibtrabant (wł. arciera, fr. archier); arcerz = satelles Joh. Ursinus Grammatyka, Petrycy Polityka, Kancjonał gdański; hercerz Smotrycki Lament; harcnerski Bielski 1564; harcować, hercować Dudziński 1776, P. Kochan. Orl., Włodek, Zabawy 1769—77, Modrzew. Bazyl., Horacy 1773, Książnin 1787, Rej Zw., Smotrycki Expostulacje; harcowanie Jakubowski Nauka artylerji, Włodek; harcownik Włodek, Bardziński Trag., Mączyński 1564, (Cnpius Th.; harcowny Bielski 1564.

Knapski: harc = initium vel pro ludium pugnae kosztowanie się z kim, pojedynek; harcerz = halabartnik; harcowanie na koniu = bieganie, ćwiczenie konia; harcownik = provocator, excursor, emissarius; harcownik co harcuje na koniu = kawalkator, harcuje przed sztykiem, harcuje sobie na koniu.

Łębiński w Militaria: arcerz sajdaczny = Kupido Kochowski Lyrica; harc Kochowski Fraszki, 1648, Kochowski Klimacteri, Wojna Chocimska, Ł. Górnicki Dzieje; harcierska służba 1580; harcir, harcerus 1577, 1578, 1586, 1590.

Etymologje. Miklosich Etym. Wörterbuch s. v. harici podaje formy słow.: „nsl. harec, harc „Kampf“, kr. harac, cz. harc, p. harc klr. herc „Scharmützel“, harcnvaty, v. garcovati 'ein' Pferd tummeln', a obok tego „mhd harz aus harze, d. i. hërze, hërzu daher eig. eine interj. magy harcz, rm. harc, herceli vb. Man vergleicht mit Unrecht nhd. hetze.

'Asbóth w słowniku Gebauera wyprowadza cz. harc z węg. harc, a to z niem. hatz 'Hetze'. Berneker, Slav. etym. Wörterbuch s. v. harc, wyprowadza formy czeskie i polskie ze śrwn. harz interj., skrótu z harze, herze, 'herzu!' Stąd też węg. harc 'Streit, Kampf', z czego pochodzą wyrazy południowo-słowiańskie. Żeby węg. wyraz pochodził z n. hatz 'Hetze' i był źródłem cz. harc, uważa Berneker za nieprawdopodobne. natomiast z cz. harcêř pochodzi może uwn. hatschier..., chociaż Kluge i Weigand wyprowadzają to z wł. arciera 'łucznik'.

Brückner, Słownik etym. języka polskiego, tak pisze s. v.: harc, harcować, harcownik, harcerz r. 1500, „wzywać na harc“; taksamo w czes.; od nas na Ruś garcovat', ('dokazywać'); u Serbów u Słowiańców harc, harcovati o 'walczeniu'. Od niem. Hatz, Hetze. 'burda' (z czego nasze heca, hecować poszło), przez węg. harc 'walka'. Węgrzy wstawili r, jak n. p. w farsong z Fasching, albo w sarc z Schatz, a my to od nich wzięli; jest i herc.

Niewątpliwie p. harcerz, cz. st. harciêř, n. st. hartschier stoją ze sobą w najściślejszym związku. Wyraz niemiecki ma ustalone etymon: Hartschiere czy Hatschiere pl. pochodzi, jak wszyscy germaniści zgodnie twierdzą z wł. arciera 'łucznik' tak Kluge, Heyne, Paul, Hirt-Weigand, Seiler II² 224...; wyraz ten oznaczał od późnego średniowiecza gwardję przyboczną cesarza niemieckiego i książąt niemieckich, przede wszystkim w Bawarii i Austrii. 'Łuczniczy' (śrł. arcieri) stanowią straż przyboczną panujących również w Anglii, we Francji, a przede wszystkim we Włoszech, gdzie tyrani mali i uzurpatorzy panowali w miastach przy ich pomocy. Do niedawnych czasów na dworze austriackim istniała

Arcieren leibgarde, naturalnie z dawnym przejściem znaczenia 'łuczników' w 'gwardję'. Jeśli przejdziemy cały łańcuch zmian znaczeniowych od 'łucznika', 'rycerza' czy 'żołnierza', 'strażnika z orszaku panującego' do 'śmiałka wszczynającego walkę pojedyńkiem', to zrozumiemy i dezywnt harc 'szyk' i 'pojedynek, utarczka, walka podjazdowa'. I p. harc ma najdawniejsze znaczenie 'szyk, acies' (około 1490, jak podaje Erzepki), taksamo jak niemieckie śrwn. harsch, harst m. 'Haufe, Schar, Kriegshaufe'.

A zatem p. harcerz, harc, harcować z cz. st. harciêř, dziś harciř, harc, harcovati z śrwn. hartschier, artschierer (1402) 'Leibtrabant, ehemals zu Pferde' harsch... 'Haufe, Schar, Kriegshaufe', z wł. arciera, st. arciero, ł. arcuarius 'łucznik'.

Polskie wyrazy należy wyprowadzić z czeskiego, jak tyle innych rycerskich i żołnierskich, jak rycerz, dank, szrank, zamek, turniej, lenno, man, szlachta, herb, hołd, huf, hełm, hetman, płatnerz, horz, żołd, żołnierz, drab litunek, rabować. Natomiast wyrazy małopolskie i wielkoruskie pochodzą z polskiego. Czesko-niem. herzen 'sich umhertummeln' należy do cz. harcovati, jak chce Jelinek (Mhd. Wörterbuch), uwzględniając już kontekst: die Teheritten u. herczten vil ofte (u. jageten vil dicke) vor der stat, Böhm. Chr. 47.

O słowach węgierskich i południowo-słowiańskich nie mogę nic powiedzieć, w każdym razie i tu musi się wychodzić z tego samego etymon Wspomnę dla „rzeczy”, że niegdyś kwitnęło w Polsce 'łucznictwo' i to do 17 w.; cis dostarczał najlepszego materiału. A. Gloger, Encyklopedia staropolska s. v. I dziś strzelanie z łuku wchodzi u nas w modę sportową, jak widać z rozmaitych czasopism, n. p. „Przegląd strzelecki i łuczniczy” Warszawa, w niem. J. Gertycha źródłowy artykuł „Łucznictwo poznańskie 15. i 16. stulecia”, zeszyt 4, str. 67, 68, lub „Proporzec” Poznań. w niem. kompilacja z encyklopedji „Łuczniczy w dawnych wiekach” nr. 7, str. 14, 15. O łuku w starożytności najgruntowniejszą może pracę napisał prof. E. Bullanda „Bogen u. Pfeil bei den Völkern des Altertums”. Abhandlungen des archäol.-epigraph. Seminars der Universität Wien. 1913.

STANISŁAW SEDLACZEK.

KSZTAŁCENIE STARSZYZNY W ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO.

Musimy rozpocząć od krótkiego wstępu, wyjaśniającego sprawę stopni instruktorów harcerskich w Polsce. Istnieją trzy stopnie starszyny, analogiczne do stopni organizacyjnych młodzieży. Te stopnie są: podharcistrz, harcistrz i harcistrz Rzpl.; mają one na celu pobudzanie kierowników młodzieży do pracy nad coraz głębszym ujmowaniem zasad harcerstwa i coraz lepszym opanowaniem metodyki i techniki, a nadto wytworzenie hierarchii starszyny, opartej o wyrobienie moralne, metodyczne i techniczne.

Harcierz kończąc lat 18 może być przyjęty do grona starszyny harcerskiej jako kandydat na harcistrza — podharcistrza. Musi w tym celu wykazać się pewnym okresem służby harcerskiej, częściowo przynajmniej na stanowisku wychowawczym, zastępowego lub przybocznego, oraz odbyć próbę podharcistrza. Próba obejmuje wiadomości o Polsce, technikę w zakresie czterech stopni młodzieży, umiejętność kierowania drużyną na zbiórkach i zebraniach, znajomość podręczników, najważniejsze wiadomości z historii skautingu i harcerstwa oraz organizacji Związku Harcerstwa.

Właściwe stopnie starszyny, dające prawo udziału w Zjeździe Walnym, istnieją dwa: harcistrza i harcistrza Rzpl. Próbę harcistrza odbywać może tylko osoba pełnoletnia. Ta próba ma za zadanie stwierdzić, czy kandydat odpowiada wymaganiom stawianym starszynie, pod względem należytego zrozumienia i realizowania w życiu ideologii harcerskiej, a w praktyce wychowawczej — metodyki harcerskiej. Harcistrza powinien już mieć obroną jakąś specjalność harcerską, którą może też być odpowiednia specjalność zawodowa danego kandydata. Z zakresu teorii harcerstwa przy próbie wymaga się krytycznego ujmowania zagadnień, wykazania się podstawowymi wiadomościami z zakresu psychologii i pedagogiki. W dziedzinie historii harcerstwa chodzi o zrozumienie jego genezy na tle genezy skautingu i na tle wiadomości o organizacjach pokrewnych przedharcerskich w Polsce. Wymaga się także przedstawienia krótkiej pracy pisanej.

Stopień starszyny najwyższy, harcistrza Rzpl. może osiągnąć samodzielny, twórczy, wypróbowany instruktor harcerski, umiejący nie tylko wychowywać młodzież, ale i kształcić harcistrzów, stąd w harcerstwie żeńskim, mającym analogiczne stopnie, określa się harcistrzynię jako „instruktorkę instruktorek”. Przed mianowaniem musi kandydat na harcistrza Rzpl. dać dowód kultury wychowawczej przez dłuższą owocną pracę na samodzielnym, wyższym stanowisku organizacyjnym. Specjalność swą

instruktorską winien dokładnie opanować i wykazać w jej dziedzinie pewien własny dorobek.

Tu jeszcze wspomnieć należy, że wmiarę rozwoju ruchu wilcząt (wolf cubs) i „wędrawców” (rovers) zarysowuje się potrzeba specjalizacji harcistrzów w przystosowaniu do typu drużyn. Rozwiązuje się to zagadnienie obecnie przez zwracanie uwagi na kursach i przy próbach na typ drużyny w jakiej dany instruktor pracuje. Przewidzieć jednak trzeba konieczność organizowania specjalnych kursów dla instruktorów wilcząt i wędrawców.

Kształcenie instruktorów musi uwzględnić zasadnicze możliwości pozyskania starszyny: 1) zśród wychowanków drużyn harcerskich 2) zśród ludzi dorosłych, nie znających harcerstwa z własnych przeżyć, a zamierzających się oddać pracy z młodzieżą. Jeżeli założymy jednakową wartość moralną i jednakowe przejęcie się ideą harcerstwa, to pierwszy rodzaj „materjału ludzkiego” ma nad drugim przewagę w większym stopniu opanowania techniki skautowej, drugi nad pierwszym w większym wyrobieniu życiowym, doświadczeni, czasem u nauczycieli — w specjalnym przygotowaniu wychowawczym. Na razie może jeszcze nie dostatecznie wyróżniono ten materjał przy organizowaniu obozów, jakkolwiek już nieraz urządza się specjalne kursy instruktorskie dla ludzi, który jako dorośli wstępują do harcerstwa, zwłacza kursy nauczycielskie, a w ostatnich czasach także kapelańskie.

Właściwie normalne zajęcie w drużynie dobrze prowadzonej, już są przygotowaniem do służby starszyny. Kto miał sposobność obserwować w jak wysokim stopniu indywidualność drużynowego odbija się na chłopcach, ten łatwo zrozumie, że dobry drużynowy bez jakichś szczególnych zabiegów wychowuje harcistrzów. Zwłaszcza zastępowi (patrol leaders) mają dobre warunki wyrobienia się na wychowawców i przywódców.

Specjalnie wciąga się do pracy instruktorskiej młodzież starszą przez powierzanie jej prowadzenia w drużynie różnych zajęć, pod kierunkiem drużynowego lub przybocznego. Istnieje nawet osobny stopień harcerski „instruktorów sprawności”, dostępny dla młodzieży od lat 17.

Na tem wszystkim oczywiście poprzestać nie można, potrzebne są osobne kursy starszyny, także i dla tych instruktorów, którzy z drużyn wchodzi do starszyny.

Kształcenie podharcistrzów, a więc instruktorów najniższego stopnia, a właściwie kandydatów na instruktorów, jest jednym z najważniejszych

zadań komendantów chor. (county commissioner). W tym celu organizują oni obozy instruktorskie, czasem poprzedzone kursami teoretycznymi, przez korespondencję. Komendanci Chorągwi organizują także kursy — obozy niższego typu dla kierowników drużyn, przybocznych, zastępowych. Ubiegłej zimy i wiosny powtórzyła Główna Kwatera już kiedyś robioną próbę kursu podharcmistra poza obozem, w mieście, tylko z wycieczkami. Dało to dosyć dobre wyniki, chociaż oczywiście takiego kursu pod względem wartości nieda się porówać z obozem, na którym komendant i jego pomocnicy mają uczestników pod swoim wpływem przez cały czas, w warunkach życia gromadzkiego, wśród przyrody, specjalnie dodatnio oddziaływających. Kształcenie harcmistrzów jest obowiązkiem Głównej Kwatery. Odbywa się ono 1) przez teoretyczny kurs korespondencyjny, którego zadaniem jest wskazanie literatury, pomoc w zaznajomieniu się z nią i sprawdzenie czytania, nawiązanie kontaktu między instruktorem a Główną Kwaterą. 2) przez obozy związkowe.

Podkreślić tu jednak należy pracę osobistą kandydata na harcmistrza, nie tylko w dziedzinie teorii harcerstwa, ale i w zakresie metodyki i techniki. Własna praca w drużynie, w gronie starszyny danego środowiska musi być podstawą przygotowania instruktorskiego.

O ile kurs podharcistrzów powinien dać przede wszystkim uzupełnienie wykształcenia technicznego i metodycznego, o tyle najważniejszym zadaniem obozu Związkowego na harcmistrzów jest zespolenie starszyny harcerskiej, wyrosłej na gruncie różnych środowisk, z różnych nieraz sfer społecznych. Z tego materiału dosyć różnorodnego ma obóz wytworzyć braterską gromadę, rozumiejącą się wzajemnie i w zasadniczych poglądach jednolitą. Na dalszym planie jest pogłębienie metodyki, a także uzupełnienie wykształcenia technicznego nowym materiałem, zwłaszcza wzbogacenie zapasu gier, niezbędnego dla każdego instruktora.

Jest zatem obóz Związkowy przede wszystkim zwyczajnym, ale wzorowym obozem harcerskim, obozem „dżentelmenów”, gdzie wszystko, co jest, powinno być „pierwszej klasy”. Udać się to naturalnie osiągnąć tylko w pewnym stopniu, który głównie zależy od ciągłości pracy kierownictwa z roku na rok i od zespołu uczestników.

Hasłem obozu jest „jak sobie pościelisz, tak się wypiesz — jak zgotujesz, tak zjesz”. Chodzi nie o „napychanie” uczestników przez kierownictwo wiadomościami, ani nie o trenowanie ich w technice skautowej, ile o wydobycie z każdego kandydata na harcmistrza maximum inicjatywy, współpracy, wydobycie na ogólny pożytek obozu — i Związku — doświadczeń każdej jednostki. Uczą

się wzajemnie wszyscy — kierownictwo również wiele zyskuje.

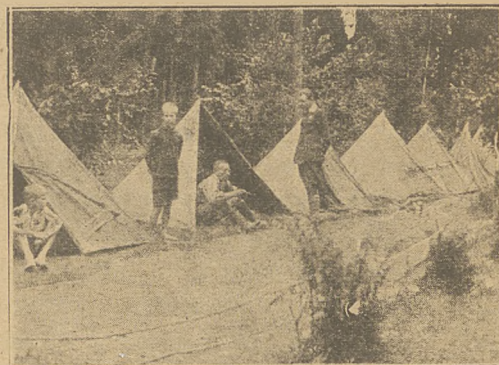
Uczestnicy prowadzą wzorowe zbiórki, których przedmiotem jest jakiś fragment techniki skautowej — potem omawia się te zbiórki krytycznie. Uczestnicy prowadzą pogadanki z dyskusją na różne tematy, poznając w ten sposób i uzgadniając swe poglądy. Dzienniczki, w których notuje się przebieg zajęć i streszczenia pogadanek, nasuwające się myśli, zagadnienia, tematy do opracowania; szkicuje co warte pamięci, ciekawe lub wesołe; zapisuje słowa pieśni — dzienniczki te są nieodłączną częścią pracy w obozie. Życie obozowe staje się codziennie wygodniejszym — obóz z dnia na dzień piękniejszym. Codziennie zapytuje drużynowy „co u was dziś przybyło” — i przybywa codziennie to stół, to ławka, to lichtarz, to wieszak na rzeczy — czy inny jakiś przedmiot wygody, czy estetyki obozowej.

Kursy niższe urządziło w r. 1926 10 Chorągwi z 374 uczestnikami, przeszło 11000 harcerzodni (harcerzodzień oznacza, że jeden harcerz spędził jeden dzień w obozie). Obozy niższego typu, t. zw. dla drużynowych i przybocznych, 8 Chorągwi z 253 uczestnikami, a 6500 harcerzodni.

W roku 1927 było kursów — obozów starszyny 9 urządzonych przez 8 Chorągwi, kursów drużynowych i przybocznych 15 urządzonych przez 14 Chorągwi. Nadto były 2 kursy związkowe i 1 kurs instruktorów wychowania fizycznego, oraz kurs morski, pływania, wiosłowania i żeglowania, na Helu.

Zamierza się w przyszłości urządzić w obozach, z zachowaniem pełnego trybu życia obozowego, kursy specjalne techniczne, np. sygnalizacji, terenoznawstwa, a nawet... sprawności artystycznych.

Ogromnie by się rozwinęła nasza praca kształcenia instruktorów, gdybyśmy wzorem Anglii, Ameryki, Kanady, Węgier i organizacji skautowych innych krajów dorobili się własnego stałego ośrodka kursów instruktorskich. Zabiega o to Główna Kwatera.

OLGIERD GRZYMAŁOWSKI.

SCOUTING AND THE ANTIALCOHOL CAMPAIGN.

Paper read before XVIII Internation. Antialcohol. Conference Tartu Estonia 1926.

It would be simply impossible for a man who drinks to be a scout — says the Chief Scout Baden Powell in his classical work „Scouting for Boys”. This idea of the genial founder of the scouting movement is confirmed in the last book of the General Baden Powell for youth „Rovering to Success”, the same thought is repeated as by oral propaganda and journals for scouts in the whole world.

More than two millions of youth in different countries and nations thanks to the scouting are growing up with the understanding of the harm produced by alcohol and of the real usefulness of total or partial abstinency.

The International Scout Office in London, (at the head of which stands Mr. Hubert Martin, who for his inexhaustible activity in the work for International Scouting deserves the highest esteem) made in the year 1925 an inquiry among the various scout organisations on the use of alcohol, and to 42 questionnaires received 29 answers. The absolute prohibition of the use of both alcohol and tobacco is binding in 7 Boys scouts associations: Estonia, Latvia, Lithuania, Duchy of Luxemburg (of alcohol only), Poland, Spain (moderate use of alcohol in case of the Boys scouts parents requesting it) Boys Scouts Association Kingdom of Serbs, Croats and Slovans.

Absolute prohibition of using alcohol and tobacco when wearing uniform was introduced by the Boys Scouts of Belgium, however, not prohibiting them in any other circumstances. Catholic Boys scouts association in Brazil, Det Danske Spejderkorps, Federation Nationale des Eclaireurs du Luxemburg, Norway, Sweden, Switzerland, Hungary (10 associations).

The following associations have a written rule prohibiting drinking and smoking in public places: Danish Y. M. C. A. Scouts, France (all three associations) Holland (5 associations).

No strict regulations are existing for the use of alcohol and tobacco amongst the Boys Scouts of the United State of America, Austria, England, Greece, *Giovani Esploratori Italiani* (now dissolved), Portugal, Siam (7 associations), nevertheless the alcohol is being combated above all by means of positive methods in suggesting sound entertainments, as well as by developping disgust for drinking and smoking as bad habits of narrow minded and weak people. It is remarked in those organisations, as Baden-Powell writes, that men of character as well, as nations need no formal prohibition, the strong will being the best restraint.

This statement does not seem at all justified and the Polish scouting should be allowed greater consequence in this matter.

These are therefore the different methods of eradication of alcoholism through the Scouting movement. The principle of the campaign against alcoholism is everywhere accepted although this is not always mentioned in the regulations of Scouts or anisation. For instance the Boys Scouts of America, one of the most numerous organisations of the world which counts seven hundred thousand scouts, has not introduced absolute abstinence in its regulations.

However, in this organisations the evil of alcohol is strongly emphasized and the alcohol is represented as the greatest enemy of humanity:

“I am the greatest criminal in history,

“I have killed more men than have fallen in all the wars of the world,

“I have transformed many ambitious youths in hopeless parasites” so forth follows the confessies of the personified alcohol in the official Handbook for scoutmasters.

Polish Scouting not only introduced absolute abstinence of alcohol and tobacco but placed so high this principle that has acknowledged it as a part of its Law. The tenth paragraph of this Law reads: “The scout is pure in speach, thoughts, and actions; he doesn't drink alcohol neither does he smoke.”

This question has been settled at the very beginning of our scouting movement, i. e. already on the 15th of November 1911 The National Headquarter has issued an order stating that a scout can't ever, neither when training nor off training, smoke cigarettes as well as drink alcohol. Any scout not observing these rules must be excluded from the organisation. The 1st Meeting of the scoutmasters and assist. scoutm. in March 1912 has confirmed the above opinion of the Headquarter in a resolution ordering that all scoutmasters and patrol leaders and in general all higher grades should strictly observe abstinence. Many a time afterwards, scouting authorities and meetings have concerned themselves with this matter, amongst others, the II Conference of the scoutmaster held in Łodz in 1925. on the joint session of girls and boys scouts, it has been unanimously resolved upon the necessity of an absolute observance of art. 10 of the Scout Law as well as upon the necessity of furthering and supporting any social initiative aiming at the extending in the Polish community the abstinence

principles, accepted by the Scout Law. The said principle is so strictly observed in Pol. Scouting that it is forbidden to serve alcoholic drinks even at receptions, shows and assemblies organised by sections of the Polish Boy and Girl Scouts Union consisting of cooperating members of the Polish Scouts Associations being themselves no scouts. On excursions, parties as well as on any other similar occasions arranged by scouting institutions, the abstinence rule binds all P. S. A. members both these of scouting troops and of friendly organisations.

The Scouting Association has given public notice of opinion concerning as to the anti-alcoholic action carried on beyond its proper scope by resolution of the National Committee passed in November 1920. The National Committee welcomes the adoption by the Parliament of the Act respecting the limitations with regard to the sale of alcoholic drinks; further sees it in the said law as a very salutary social reform laying the bases for a better understanding by the community of the education of the young generation. The third General Scouts Congress of 1923 has voted in the same matter the following resolution: "Considering the regenerating importance of anti-alcoholic campaign, the III General Meeting of the Polish Scouting Association joins in the protest of the organisations and institutions against the curtailing and limiting the antialcoholic law; it appeals also to all the P. S. A. members to support the efforts of the Anti-alcoholic League.

The obligation of abstinence is strictly imposed upon all scouts independently of their age. Persons who don't conform themselves to those rules cannot be Scouts and have no right to Scouts Badges and decorations but can only be

friends-members of the Polish Scouting Assoc. in the character of friends. The Polish Scouting campaign with alcoholism follows the historical traditions of some of the national heroes. King Jagiełło, the Lithuanian Grand Prince Witold, the hetman Tarnowski (commander in chief) drunk only water.

The Polish Scouting follows the example of those university students who in the years of persecution founded in Wilno an association named "Filareci", and "Filomaci", at the head of which stood the greatest Polish poet Adam Mickiewicz. Before the European war, there existed in Tartu (Estonia) an association of Polish students named "milk-brothers", which used to drink only water and milk though in all other corporations drinking was imposed by rules "drunkard-burschen". There is at present in Warsaw a corporation "Sparta" the members of which are actual scouts or those who were scouts. And at their quarters no alcohol beverage is offered.

To retain a boy from drinking alcohol needs sometimes heroic efforts. Saying this, we don't fear to exaggerate. For instance, is it not very hard to refuse to drink when a boy-scout assists at the wedding of a sister, or the birth day of his father and hears such words "if you don't want to drink at my health so you don't wish my good". One needs a real strong will to resist the temptation. But on the other hand such situation as above pointed out, forms the characters; and attracts the attention of the people to alcoholic question. Every scout boy and girl faithfully observing the scout rules makes more propaganda in favour of abstinence than hundreds of pamphlets and articles published in papers., because they confirm their principles by their action.

RUSSIAN SCOUTS A GUIDES IN WARSAW.

MARJA KUNCEWICZOWA.

NIEZŁOMNE KSIĄŻĄTKA

(Syberyjskim dzieciom).

Depuis quelques années déjà le dr. Jakóbkiewicz organise sur les rives du Hel, presque île polonaise, qui pénètre profondément dans la mer Baltique, des camps „maritimes” pour ses élèves, scouts polonais (garçons et filles) repatriés en Pologne de la Sibérie lointaine ce sont en majorité des orphelins, dont les parents ont disparus.

Cette jeunesse s'adonne avec joie et eutrain aux sports de la natation, du canotage et de la navigation, en faisant de longues excursions en mer sur leurs propres barques à voile ainsi que sur un yacht.

Même les petits scouts, âgés de huit ans, (les „louventaux”) sont en état de nager sur une distance de cinquante mètres, et les plus grands, les filles connues les garçons, parcourent à la nage sous patrique cinq kilomètres et même davantage. A la dure école de la vie marine, le dr. Jakóbkiewicz oppose l'exercice systématique du chant, de la rythmique et organise de très belles représentations, dont le sujet et préférentement emprunté aux chansons polonaises, et qui sont jouées avec l'accompagnement du chant.

Elles produisent une profonde impression. M-me Kuncewicz nous donne dans la page qui suit un tableau de la vie de ces „Enfants de Sibérie”.

Widziałam w Gdyni gromadę niezłomnych księżątek.

Dziewczynki w tęczach z samodziału i bosonogie skauty.

Chodzili, bębniąc, od domu do domu, prosili ludzi na przedstawienie. Padał deszcz, na wieży ciśnięć wiatraczek czynił złowrogie harce i morze drżało, jak skóra chorego zwierzęcia. Jednak dzieci twierdziły, że zaraz będą tańczyć: na placyku przed Kaszubą spokojnie ustawiano krzeselka.

Jakoż — po kilku spazmach — słońce ukazało twarz jaśniejszą od uśmiechu pasjonatki; ze schodów tarasu zeszedł pierwszy pan w białych flanelach, nieufnie zerkając ku niebu.

Otóż, zanim pan ten zdążył do końca naznaczyć alejkę śladami swoich podeszew — w rogu placu zawisły na sznurach setki kolorowych szmatek: małe ręce rozpinają wśród gałęzi świadectwo własnej robocie. Na tle z liści zakwitły ogromne krzyżkowe hafty — dzieło maleństw, i rozsypały się kurzawą barw drobne arcydziełka panien. Obok na stole słójdz spiętrzył kanciaste wdzięki — chłopcy z czułością wysuwali na front sztuki co okazalsze, pilnie bacząc na symetrię.

Tymczasem orkiestra zasiadła w muszli; na krzeselkach poczęli mościć się państwo w gumowych

LES FILEUSES — PRZĄDKI.

plaszczach. Choć słońce znowu uciekło za firankę i tam płakało ze złości, aż łzy leciały na piasek — „przedstawienie” zdawało się niewątpliwe.

Istotnie — „niezłomni” obciągnęli bluzki, i kłaskając bosymi stopami, równali szereg. Były to narazie niezłomne kurczęta — dzieci szczęście i siedmio letnie. Pan w płóciennym ubraniu zawołał „Danusia, ton!” — i zaraz cieniutki głos rzucił nutę, a dzieci tupnęły siarczyście i z nuty wyciągnęły melodię, jak wstążkę ze szpulki.

Małe pareczki dzieliły się i zlewały, snując na piasku jedną sieć — rytmicznych kroków, i drugą w górze — zuchowatej piosenki. Deszcz padał ciągle, więc publiczność pleśniała pod drzewami, podobna z parasoli do czarnej kolonii grzybów. Przed jej oczami dzieci czyniły wdzięczną powinność ze zrozumieniem i brawurą.

Migały w przelocie jasne i ciemne włoski, wiazały się strofy w wesołe kokardy, i tupot nóg — niczem refren — wykańczał kadencję. Ani razu skrzydło nie zawadziło o skrzydło: syberyjskie ptaszki bez błędu wyhaftowały swój płas na mokrym piasku i w mokrem powietrzu. Pan skinął — pierzchły. Został ścieg trwały w sercach patrzących ludzi.

Ledwie maleństwa wsiąkły w las, z pośród bu-

LES MOISSONNEURS — ŻEŃCY.

ków wyciekła jaskrawa struga starszych. Dziewczyny już rozkwitły, chłopcy niemal dorośli. Ten sam przodownik podał hasło, zaczęli ćwiczyć. Panny wszystkie szły bosc, w pasiastych spódnicach, chłopaki ubrane po harcersku. Ruchy tej gromady, powolność rozkazom — zupełnie były dziecinne. Zwłaszcza kobiece stopki dreptały tak skwapliwie, że myślałeś: oswojone łasiczki.

Kiedy odrobiona została gimnastyka, marynarze odeszli, zabierając swoje trąby, klarnety. Na estradę wpłynęły pomarańczowe i zielone smugi.

Tym razem zmieniła się dyrekcja: jakaś młoda pani szepnęła słowo, a panny rozbiegły się wkółko. Niektóre stanęły samotnie, inne po dwie, po trzy utworzyły taneczne grupy. Na dany znak ożyły wszystkie w nowym kształcie: nie stało już zziębniętych blondynek, ani brunetek z upartymi oczami — prząszniczki, moniuszkowskie gracje, pilnie snuły nici. Wiersz zaszemrał (niczem wiejski strumień) rytmem bez kaprysu; podobne gołębi lotkom, trzepotały się dłonie.

„Kręć się, kręć, wrzeczono! Pryśła wążła nic”...

Z gromady wybiegła dziewczyna, jak skarcona sarna. („Wstydem dziewczę płonie”...)

Gołębice furknęły z irytacją: „wstydz się, dziewczę, wstydz!!!”

Potem na środku estrady stanął chłopiec, wyprężony — rzekłbyś, krzyk, który z serca już sięga ku wargom.

„Wojenko, wojenko, cóżes ty za pani?”

Tak pytają narzeczone, patrząc na ścieżkę, zahafowaną śladami podków.

Chłopiec z gestem Reytana rzucił się do stóp „Pani” — dziewczyny ucichły, zdjęte bożym strachem.

I jeszcze jakaś idylliczna scenka; i jeszcze góralskie figlasy.

Wreszcie gędźba chóru stężała. Z lirycznej sadzawicy wybiegły krótkie, zwarte fale.

„Marsz, marsz, Dąbrowski — z ziemi włoskiej do Polski!”

Znowu dążą przed się uparte nogi.

„Przejdziem Wisłę, przejdziem Wartę, będziem Polakami” — zabrzmiało, jak zwierzenie duszy. Wśród ludzi — dreszcze patosu rozsypały się kłującą ulewą. Stary pan zacisnął powieki, panie odwróciły głowy, jak przed silnym wiatrem i sztabakom drgnęły nozdrza.

„Marsz, marsz!” — kroki mężnieją, sypią się w przestrzeń na podobieństwo żelaznych pereł.

W głębi podjum rozwinięto sztandar; na tle z czerwieni zakwitła twarz sarmackiej Niki. Drobna zalotnica („wstydem dziewczę płonie”), żniwiarka i Janosikowa „kohanecka” — ta sama dzika gołąbka stanęła przy chorągwi. Zaś wędrowcy, którzy z tajg, z moskiewskich „pierieuków” i ze stepu dotarli już byli na kaszubski piasek — szli ku Niej znowu przez sierpniowy powszedni dzień.

„Co, nam obca przemoc wzięła — mocą odbierzemy”.

Niké wzniosła dłonie. Podczas, gdy rosły ręce dzieci wyciągnięte do ślubów — na Jej palcu błysnął pierścień. Krwawy rodzinny pierścień.

I tak stała na schyłku dnia ta chłopka z herbowym sygnetem, dziewczynka bez nazwiska — Niké niezłomnych ksiąząt.

„Przedstawienie” dobiegło końca. Czempredzej matki porwały się z krzesel, nawołując dzieci. Pora była czekoladowa i biszkoptowa. Gdzieś tam stygły filiżanki, zaciągnięte piana, kruszyły się na obrusach kruche ciasta.

Niezłomni wrócili tłumem za swój wielobarwny stragan. Kilkoro stanęło sprzedawać. Reszta śpiesznie rozkładała ognisko. Po chwili do manierek, do obłupanych kubeczków rozlewano kawę.

Redakcja Skauta Słowiańskiego

przesyła wszystkim Czytelnikom, wszystkim Siostram Przewodniczkom oraz Braciom Skautom najserdeczniejsze życzenia szczęśliwego NOWEGO ROKU.

A HAPPY NEW YEAR 1928.

Wydawca: Stanisław SEDLACZEK, Warszawa, Aleja Ujazdowska 37 m. 12. Tel. 101-20.

Redaktor: Stanisław SEDLACZEK, Sekretarz Redakcji: Eugenjusz RYSZKOWSKI.

Przy współudziale Komitetu Redakcyjnego „Harcemistrza”. Za poprawność języków odpowiadają autorzy.

Nakład i Administracja: Warszawa, Traugutta 2. Centralna Komisja Dostaw Harcerskich. Tel. 154-54. Konto P. K. O. 536.

Drukarnia Ministerstwa Spraw Wojskowych. Przejazd 10.